

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Kontakt saksbehandler

Julie Jacobi Jonstrup, 51 56 88 29

Høringsuttalelse til søknad Forsvarsbygg tillatelse etter forurensningsloven Vatne-Svartemyr skyte- og øvingsfelt, Sandnes

Vi viser til høring av søknad om tillatelse etter forurensningsloven til økt bruk av skytebaner på Vatne.

Fylkesmannen er bedt spesielt om å uttale seg om det er sårbare plante- og dyrearter i området, jf. naturmangfoldloven § 8, samt opplysninger om vannforekomsten(e) som er resipient for virksomhetens avløpsvann. Vi uttaler oss også om massedisponering, utslipp til vann, grunnforurensning og støy.

Naturmangfold

Vi viser til fagrapport fra Forsvarsbygg, om naturverdier i området. Denne er langt på vei dekkende for den kunnskapen vi har med hensyn til arter og naturtyper. Vi vil i så måte spesielt vise til det rapporten skriver om Grunningen våtmarksreservat som inngår i planområdet i vest. For øvrig må det legges til følgende rødlistearter:

- Hubro (u.off) er over flere år registrert i deler av området.
- Rødlista planter – alm (jfr. fagrapport), liten praktkrinslav og nikkebrønsle i Svartemyr. Jærsiv i bekkedrag i Vatne skytebane (jfr. fagrapport)
- Rødlista fugl: gulspurv, sivspurv, gresshoppesanger, gjøk og hønsehauk i Svartemyr

Vannforekomsten

- Status klassifisering

Vannforekomster som skytefeltet drenerer til:

029-87-R Grunningen utløpsbekk	-	Svært dårlig økologisk tilstand, og dårlig kjemisk tilstand.
029-19705-L Grunningen	-	Dårlig økologisk tilstand
029-19657-L Dybingen	-	Moderat økologisk tilstand

- Pågående og planlagt overvåking

Grunningen ble overvåket i 2017, og det foreligger en helhetlig plan for miljøtiltak i nedslagsfeltet til Grunningen. Begge rapportene finnes i Vann-Nett. Fylkesmannen kjenner ikke til planer om ny overvåking.

- Andre kilder til forurensing

Landbruk, spredt avløp, masseuttak og deponi i tillegg til skytebane.

- Hvordan kan utslippene påvirke tiltak som er planlagt i tiltaksprogrammet og vurdering av vesentlige spørsmål for vannforvaltning?

Følgende tiltak ligger inne: Sanering av forurenset grunn på Vatne skytebaneanlegg. Skytefelt er ikke nevnt blant de vesentlige spørsmålene for vannregionen.

- Er vannforekomsten en del av et "beskyttet område"?

Grunningen naturreservat

Massedisponering og utslipp

Forsvaret ønsker i sin søknad å (pkt 1-4)

1. kunne gjenbruke forurensede masser i konstruksjoner internt på skytebanene som et alternativ til rene masser.
2. kunne bruke et fast område til mellomlagring av forurensede masser innenfor feltets grenser. Formålet med mellomlageret er å oppbevare forurensede masser fra skytebanene f.eks. ved utskiftning av masse fra kulefang. Arealet skal etableres og driftes med grunnlag i særskilte prosedyrer.

Fylkesmannen registrerer at det mangler et vedlegg som skulle ettersendes «Mellomlager forurenset jord – prosedyre».

Fylkesmannen er skeptisk til, at det gis tillatelse til bruk og mellomlagring av forurenset masser, uten en prøvetaking og kartlegging av de forurensede masser. Massene som ønskes å mellomlagres og gjenbrukes, må tas prøver av i henhold til veileder TA-2553 2009 og klassifiseres før de evt. kan gjenbrukes på området. Dette for å unngå en ytterligere spredning av forurensing.

Ved mellomlagring av forurensede masser er det viktig det gjøres en vurdering i hvilken grad mellomlagringen gir fare for forurensning. Avrenning må hindres, og det må tas høyde for uforutsette hendelser som mye nedbør etc.

3. ikke sette absolutte grenseverdier for metallkonsentrasjoner i bekker som renner ut fra skyte- og øvingsfeltet. Forsvarsbyggs vurdering er at det er lite hensiktsmessig å sette grenseverdier i bekkene før ytterligere tiltak er gjennomført.

Fylkesmannen mener at analyseresultater av metaller i sigevann fra fyllplassen ved Svartemyr indikerer særlig høy utlekking av kvikksølv på 3 µg/l. Sammenlignet med TA-1468 1997 er dette en meget høy verdi, der grensen for tilstandsklassen V, meget sterkt forurenset, er >0,02 µg Hg/l. Kvikksølv er ikke en «vanlig» forurensning på skytebaner, og vi ber derfor Miljødirektoratet om å vurdere å sette krav til utslipp av kvikksølv til resipienten. Dette vil å være en god anledning til å rydde i det gamle deponiet på området som kan være årsaken til de høye kvikksølv konsentrasjoner.

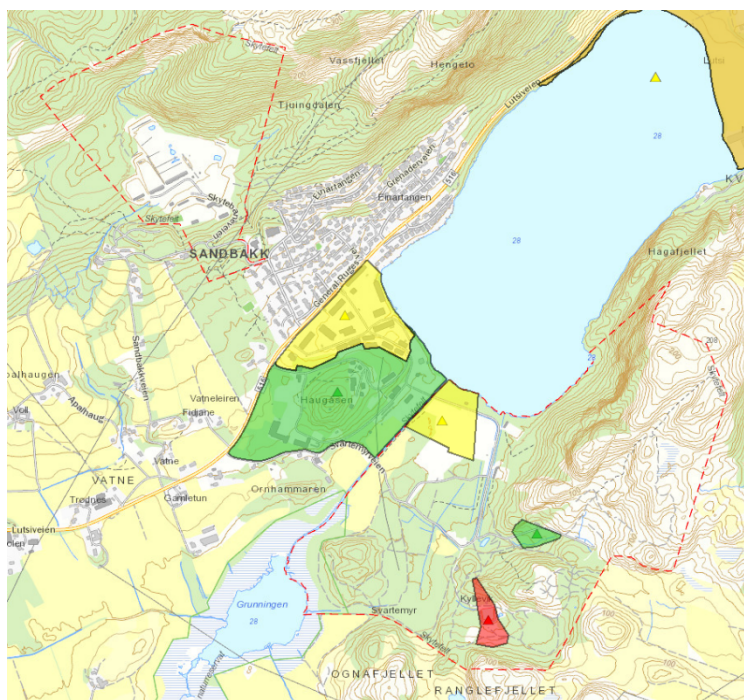
4. Fortsette å bruke dagens aktive skytebaner, å ha mulighet til å ta i bruk stengte baner å ha rom for å etablere nye skytebaner ved behov. Der det bygges nye skytebaner eller gjøres vesentlige oppgraderinger, vil Forsvarsbygg gjøre skytebanene avrenningssikre i den grad dette er mulig og forsvarlig ift kost-nytte. Dette gjelder spesielt for basisskytebaner for håndvåpen.

Fylkesmannen mener at ved etablering av nye skytebaner samt oppgradering av eldre anlegg og dersom stengte baner tas i bruk igjen, må det vurderes å sette krav til membran i vollene som fungerer som kulefang. Dette for å unngå en forurensning av massene i vollen og sigevannet fra området.

Annet:

Forsvarsbygg har registret alle arealer hvor det er mistanke om forurensning i grunnen (inkludert skytebaner) i en egen kartinnsynsløsning. Fylkesmannen viser til Miljødirektoratet sitt fagsystem Grunnforurensning der all forurenset grunn i Norge registreres. Vatne- Svartemyr er delvis registret og Fylkesmannen ber om at denne registrering blir ferdiggjort.

Bildet er klippet ut fra Grunnforurensning

Det er beskrevet i søknaden, at det allerede er planer for tiltak og at det derfor er lite hensiktsmessig å sette grenseverdier i bekkene før tiltak er gjennomført. Det foreligger ikke en beskrivelse av tiltak, og det er derfor vanskelig å vurdere om dette er tilstrekkelig til å ikke sette grenseverdier for utslipp til bekkene.

Det er beskrevet i søknaden, at forurenset masser skal renses eller behandles på området. Det foreligger ikke noen nærmere beskrivelse, men erfaring tilsier at dette kan gi stor avrenning av forurenset vann. Fylkesmannen anbefaler derfor oppsamling av forurenset vann og en ytterligere rensing av dette vannet før det slippes til bekk.

Støy:

T-1442 gjelder blant annet for skytebaner (lette våpen) og kommer til anvendelse ved etablering av ny aktivitet eller aktivitet som medfører en vesentlig endring/økning i støybelastningen.

Det er i vedlegg «Støy i Vatne og Svartemyr skyte- og øvingsfelt» tabell 4 beskrevet mulig øking på opptil 50% på Svartemyr og i tabell 1 der en «fremtidig med KH i Svartemyr gir et totalt skuddmengde fra 1 050 000 til 2 141 000».

Dette er en aktivitet som medfører en vesentlig endring av støybelastningen i området, og Fylkesmannen mener at T-1442 må legges til grunn ved vurdering av hvordan denne aktiviteten skal støyskjermes.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernsjef

Julie Jacobi Jonstrup
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fra: Marit Sundsvik Bendixen (fmromsb@fylkesmannen.no)

Sendt: 08.10.2020 14:55:14

Til: Postmottak Miljødirektoratet

Kopi:

Emne: Høringsuttalelse til søknad Forsvarsbygg tillatelse etter forurensningsloven Vatne-Svartemyr skyte- og øvingsfelt, Sandnes

Vedlegg: Høringsuttalelse til søknad Forsvarsbygg tillatelse etter forurensningsloven Vatne-Svartemyr skyte- og øvingsfelt, Sandnes.PDF
e-post